

China

Chinese feesten: Nieuwjaar

4 lessen rond het thema Feest

Vakgebied:
Culturele Vorming

Lesduur:
45-90 minuten per les

Pagina 1

Colofon

Chinese
Nieuwjaar

Les voor groep
5/6

45 minuten

Cultuur
Feesten

China

Chinese Nieuwjaar **Leerkracht - handreiking**

Inleiding

Muziek, dans, eten en familie, dat zijn toch dingen die voor ons bij een feestje horen. Maar hoe is dat in China? We willen in deze lessenserie ons gaan verdiepen in het vieren van het Chinese Nieuwjaar. Wat komt daar allemaal bij kijken? Deze lessen over het Nieuwjaarsfeest zijn in combinatie gemaakt met de lessen over het de kleding. Aan het eind van deze twee lessenseries is er dan ook een presentatie waarbij de kleding in combinatie met het Chinese Nieuwjaar wordt samengevoegd tot een geheel.

Doelstellingen

Les 1

1. De leerlingen maken kennis met het Chinese Nieuwjaar
2. De leerlingen weten wat het feest inhoudt en wat de gebruiken en rituelen bij het Chinese Nieuwjaar zijn.

Les 2

1. De leerlingen kunnen werken volgens een stappenplan wat van tevoren door de leerkracht met de leerlingen is besproken.
2. De leerlingen kunnen de lampion eigen maken door eigen variatie en creativiteit.

Les 3

1. De leerlingen leren op de maat bewegingen uitvoeren
2. De leerlingen hebben kennis van Chinese muziek

Les 4

1. De leerlingen kunnen alles van 2 lessenseries samenvoegen tot een geheel.
2. De leerlingen leren samenwerken om zo tot een eindresultaat komen.
3. De leerlingen leren verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen onderdeel

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor groep 5/6.

Vakken en Kerndoelen

Kerdoel 47

De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

Kerdoel 55 Kunstzinnige Oriëntatie

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren

Kerdoel 56

De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Informatie over
Chinees
Nieuwjaar

Les voor groep
5/6

60 minuten

Cultuur
Feesten

Les 1

Introductie en inleiding

Met de kinderen gaan we kijken naar de inhoud van het Chinese Nieuwjaar. Maar we willen dichtbij beginnen. Wij hebben in Nederland ook rituelen die bij oud- en nieuw horen. Vraag de leerlingen wat er volgens hen allemaal bij het Nederlandse oud- en nieuwfeest hoort.

De leerlingen komen ongetwijfeld met vuurwerk, wat een mooi opstapje biedt naar het vuurwerk op het Chinese Nieuwjaar. Vraag de leerlingen of ze weten waarom er vuurwerk wordt afgestoken.

Kern

Vertel dat het in China ook gebruikelijk is om vuurwerk af te steken op Nieuwjaar. Er zijn nog veel meer gebruiken die horen bij het Chinese Nieuwjaar. Daar gaan we eerst met elkaar iets over bekijken.

<http://www.schooltv.nl/video/chinees-nieuwjaar-vuurwerk-verjaagt-kwade-geesten/>

Stelling: Stel je voor, jij bent in China en het is Chinees Nieuwjaar zou jij meedoen? Waarom wel of waarom niet?

Laat de leerlingen op de computer informatie en argumenten verzamelen over het Chinese Nieuwjaar. Zorg voor argumenten voor en tegen. Wees wel de begeleidende leerkracht en benoem dat ze allemaal vier goede argumenten voor en vier goede argumenten tegen moeten hebben.

Afsluiting

Als afsluiting voeren we de discussie uit in de klas. De leerlingen reageren in de klas op de stelling. We laten verschillende voor- en tegens de revue passeren.

De lampion

Les voor groep
5/6

60 minuten

Cultuur
Feesten
handvaardigheid

Les 2

Voor deze les is het van belang dat de leerlingen een zaklantaarn mee naar school nemen, geef dat vooraf aan. U zou er ook voor kunnen kiezen om lampjes te kopen bij een winkel als Action.

Introductie en inleiding

Vorige les hebben we met de leerlingen bekeken. Vraag aan de leerlingen wat ze nog van de vorige les weten.

Vertel dat het Chinese Nieuwjaar wordt afgesloten met een lampionnenfeest.

Laat op internet afbeeldingen zien van verschillende lampions. Vertel aan de leerlingen dat zij ook een lampion gaan maken.

Kern

Hieronder een stappenplan voor het maken van een lampion.

EEN LANTAARN MAKEN
Je hebt nodig: dik karton, potlood, liniaal, schaar, passer, lijm met kwast, rood vloeiend papier, blauwe verf, penseel, waterpot, dun blauw en geel karton, ijzerdraad, plakband, bamboestok, zaklantaarn, franje.

Teken uitgaand van deze maten de 10 onderdelen op dik karton (de tekening is niet op schaal) en knip de onderdelen uit.

- Trek met de passer een cirkel met een diameter van 8 cm in een van de eindstukken. Knip de cirkel uit en lijm de 4 zijkanten vast zoals afgebeeld.
- Lijm de framestukken aan elkaar. Lijm dan de eindstukken aan het frame. Is de lijm droog, overtrek dan het frame met vloeiend papier. Lijm steeds één zijkant per keer vast.

- Schilder de bovenkant blauw. Knip randen van blauw karton. Lijm ze aan de boven- en onderkant. Plak een dunne strook geel karton op de onderste rand.
- Maak bovenin de lantaarn twee gaatjes tegenover elkaar. Haal er de uiteinden van een lus van ijzerdraad door. Buig de uiteinden om en zet ze met plakband vast.
- Maak van dik karton een haak. Splijt het andere uiteinde. Lijm dit om een bamboestok. Hang de lantaarn met het ijzerdraad aan de haak.

Neem vooraf het stappenplan door met de leerlingen. Zorg ervoor dat het stappenplan tijdens de les ook zichtbaar is voor de leerlingen, zodat ze zelfstandig aan de slag kunnen.

Variatie

- In het stappenplan staan verschillende kleuren aangegeven. Varieer deze kleuren zodat er genoeg afwisseling bestaat in de eindproducten van de leerlingen.
- Elke leerling kan zijn lampion versieren met een chinees karakter.
- Elke lampion kan nog versierd worden met kwastjes. Deze kunnen de leerlingen maken van crêpepapier of wol.

Afsluiting

De leerlingen hebben nu elk hun eigen lampion. Laat de leerling zijn eigen lampion aan de klas presenteren. Benadruk ook de verschillen tussen lampionnen (afwisseling van kleur, vorm). Vertel tegen de leerlingen dat ze deze lampion verder in dit project nog nodig hebben.

Bewegen op muziek

Les voor groep 5/6

60 minuten

Cultuur
Muziek

Les 3 Bewegen op muziek

Informatie

In China zijn er veel technieken die mensen uitvoeren, gebaseerd op beweging, concentratie en ademhaling. Deze les zou je kunnen zien als een alternatieve vorm van hoofd, schouders, knie en teen, om de concentratie te bevorderen. Deze les en werkwijze houdt op geen enkele manier verband met een Chinese filosofie, dus strijdt niet met een christelijke identiteit.

Introductie en inleiding

- Rustige, Chinese muziek te vinden op:
<https://www.youtube.com/watch?v=6SMgRkhwHg0>

Alternatieve muziek:

- Air, Johan Sebastiaan Bach
- Alle muziek naar keuze (4 kwarts maat)

Laat de leerlingen de Chinese muziek horen en vraag wat ze ervan vinden. Vraag: Wat kenmerkt Chinese muziek? Vind je het mooi? Ga daarna met de leerlingen naar het speellokaal of een andere locatie de leerlingen ruimte hebben om te bewegen. Laat iedereen vrij in het speellokaal staan.

Kern

De leerkracht doet het één keer helemaal voor, terwijl de leerlingen kijken. Daarna oefen je het met de leerlingen samen, net zo lang totdat ze het kunnen. Elk puntje houdt 4 tellen in, de eerste paar keer dat u dit met de leerlingen oefent, telt u hardop heel nadrukkelijk: 1,2,3,4 volgende beweging 1,2,3,4... etc. Dan gaan ze op die plek zitten op hun knieën met de handen op hun schoot. Ze mogen rustig wiegen. Iedereen moet goed onthouden waar hij of zij zit. Dan pas gaan we over naar de bewegingen. Doe deze allemaal heel erg langzaam voor.

- We zitten neer op de knieën, handen op de schoot.
- Armen omhoog en naar beneden (2x)
- Handen komen ter hoogte van de borstkast tot rust.
- Rechterarm zijwaarts en terug.
- Linkerarm zijwaarts en terug.
- Handen komen ter hoogte van de borstkast tot rust.
- Armen neer.
- Benen spreiden
- Armen naar voren
- Rechterarm zijwaarts
- Linkerarm zijwaarts
- Handen komen ter hoogte van de borstkast tot rust.
- De armen gaan omhoog en naar beneden
- De armen gaan van beneden naar boven.
- Langzaam weer terugzakken op die knieën, handen op schoot

Afsluiting

Vertel de leerlingen dat we de volgende les een presentatie hebben van alle lessen bij elkaar. (zie lespakket Kleding en les 4). De leerlingen hebben in de kring een vaste plek gekregen, die moeten ze goed onthouden voor de presentatie van de volgende keer.

Les 4 Eindpresentatie (in combinatie met lespakket kleding)

Introductie en Inleiding

In de klas begint u als leerkracht met een korte instructie wat de bedoeling is van deze eindpresentatie. Eerst oefenen we de presentatie die we aan het einde van deze les gaan opvoeren. De leerlingen hebben in het lespakket kleding: een masker en kleding gemaakt. In dit lespakket vindt u de beschrijving voor de lampionnen. Deze materialen worden door de leerlingen verzameld.

Het thema is feest laat de leerlingen brainstormen over de inrichting van de ruimte. Waar moeten de lampionnen komen? Waar zetten we de poppetjes neer die de leerlingen gemaakt hebben? Hoe kun je nog meer zien dat het feest is? Waar in de ruimte gaan we het 'bewegen op muziek' uitvoeren?

Verdeel de klas in groepjes en geef ieder groepjes een taak:

- Lampionnen ophangen
- Rode loper voor presentatie
- Poppetjes op tafels
- Kleding verzamelen
- Een aantal meiden denken na over hoe de meiden hun haar gaan doen.
- Een leerling die wat vertelt over de maskers.
Denk aan: welke technieken zijn er aan bod gekomen. Was het moeilijk om het te maken. Waarom heb je voor deze kleuren gekozen?
- Een leerling die wat vertelt over de kleding. (i.c.m. poppetje)
Denk aan: Welke materialen heb je gebruikt? Welke kleuren heb je gekozen? Welk feest wordt er gesymboliseerd.
- Een leerling die wat vertelt over de lampionnen.
Denk aan: Hoe heb je de lampionnen gemaakt? Op welke gelegenheden wordt een lampion gebruikt? Voor welke variatie heb je gekozen?

Kern

Voor dit onderdeel is het leuk om dit te presenteren aan ouders/andere klassen of op video op te nemen.

Laat elk groepje zijn taak uitvoeren. Als alles in de ruimte tentoongesteld is, geeft u de leerlingen de mogelijkheid om hun kleding aan te trekken en hun masker op te doen. In die tussen tijd, start u de muziek op:
<https://www.youtube.com/watch?v=6SMgRkhwHg0> om al helemaal in de feest sfeer te komen.

Via de rode loper laat u de leerlingen binnenkomen in het lokaal. De leerlingen mogen meteen hun kleding showen (voor de camera of voor publiek) Dan vertelt de leerling van de kleding wat over zijn/haar kleding en over de kleding van de rest van de klas.

Daarna mag de leerling van de lampionnen zijn/haar verhaal doen. Waarna de leerling van de maskers volgt. Tijdens het vertellen van de leerling, zorgt de rest van de klas ervoor dat de maskers op de achtergrond duidelijk getoond worden.

Eindpresentatie
Nieuwjaarsfeest

Les voor groep
5/6

90 minuten

Cultuur
Kleding
Masker
handvaardigheid

Pagina 8

Les voor groep
5/6

90 minuten

Cultuur
Kleding
Masker
Handvaardigheid
Muziek

Leerkracht - Handreiking

Na dat alle materialen getoond zijn wordt het tijd voor de uitvoering van het 'feest'. De leerlingen nemen hun plaats in de kring in. U fluistert nog eenmaal duidelijk: 1,2,3,4 zodat iedere leerling in de maat zit. Ter begeleiding slaat u zachtjes op een trommel, zodat de leerlingen de maat aan kunnen houden.
(Indien nodig zou u ervoor kunnen kiezen om dit vooraf nog met de leerlingen te oefenen, maar dat is de keuze aan de leerkracht)

Daarna voert u samen met de leerlingen de bewegingen uit, in de Chinese kleding en met de maskers op.
Eventueel zouden de leerlingen de lampionnen die ze gemaakt hebben, in hun hand kunnen houden. Maar er is behoorlijk wat concentratie nodig voor het uitvoeren van de bewegingen. Afhankelijk van hoe het in les 3 is gegaan, kunt u voor deze mogelijkheid kiezen.

Afsluiting

Samen met de leerlingen ruimt u alle materialen op.
U zou er voor kunnen kiezen om het hele project van kleding en feest af te sluiten door het bekijken van de video.

Pagina 9

Les 3

Leerkracht - handreiking

Tijdsplanning:

Les 1

Introductie	10 min.
Kern	30 min.
Afsluiting	5 min.

Les 2

Introductie	10 min.
Kern	40 min.
Afsluiting	10 min.

Les 3

Introductie	10 min.
Kern	30 min.
Afsluiting	10 min.

Les 4

Introductie	5 min.
Kern	60 min.
Afsluiting	10 min.

Materialen

Les 1 – Digibord | stiften |

Les 2 – Afbeeldingen | stappenplan | dik karton | potlood | liniaal | schaar | passer | lijm | kwast | vloeipapier | verf | penseel | gekleurd karton | ijzerdraad | plakband | bamboestok | zaklamp | franjes | wol | crêpepapier |

Les 3 – speelokaal | CD- speler | laptop met internet

Les 4 – PowerPoint | computer | printer | alle materialen die de leerlingen gemaakt hebben.

Informatie

Het bekendste feest in China is het Nieuwjaars- of lentefeest. Ook wel Voorjaarsfestival genoemd, omdat het samenvalt met de ploeg-en zaaitijd. Ze vieren dan het Nieuwe Maanjaar. Tijdens dit feest dragen dansers een lange draak door de straten, onder begeleiding van veel luid knallend vuurwerk dat boze geesten moet verjagen. Het feest wordt al meer dan 2000 jaar gevierd en is een echt familie- en dorpsfeest. Deuropeningen worden vanouds versierd met handgeschreven gedichten op stroken rood papier. Deze moeten voor geluk en voorspoed in het nieuwe jaar zorgen. Voorop in een Chinese nieuwjaarsoptocht loopt vaak een leeuw of draak. Dansers dragen die, met begeleiding van bekkens. Dit feest wordt wel het 'feest der feesten' genoemd. In de dagen vóór het feest wordt de 'Keukengod' met offers mild gestemd, zodat hij de Jade-keizer (de opperste hemelgod) een gunstig 'jaarrapport' over het gezin zal uitbrengen en het opnieuw zijn bescherming zal geven. De dag voor het Nieuwjaar wordt het huis grondig schoongeveegd. Dat mag nooit op nieuwjaarsdag zelf gebeuren, want dan loop je het risico dat je met het vuil tegelijk ook de voorspoed-brengende geesten het huis uitveegt! Bij de verwachting van voorspoed helpen de Chinezen heel wat handjes mee. Er wordt voor velen écht een nieuw begin gemaakt. De huizen krijgen echt een complete schoonmaakbeurt, waarbij zelfs oude meubels worden vervangen, men nieuwe kleren maakt of koopt, de rijstmanden en provisiekast goed gevuld zijn en bepaalde schulden terug worden betaald. Hiermee halen ze een soort garantie voor geluk en voorspoed over zich. Knallend vuurwerk, bedoeld om de boze geesten de schrik op het lijf te jagen. De Chinese nieuwjaarsperiode eindigt met het lantaarnfestival, op de vijftiende dag van het nieuwe jaar.

